

der dog er naaet noget Resultat. Det omhandlede Fæsteforhold er imidlertid af en saa uheldig Beskaffenhed, at det mere og mere er blevet paakrævet at faa en anden Ordning end den nu gældende. Forholdet er det, at nogle Jordejere har bortfæstet en Del af deres Jord paa et bestemt Aaremaal, som Regel ikke over 99 Aar; Fæsterne har saa for egen Regning opført Bygninger paa denne saaledes bortfæstede Jord, og naar Fæstetiden er udløbet, staar Fæsterne uden nogen som helst Beskyttelse. De er forpligtede til at aflevere Jorden til Jordejerne uden at kunne faa Erstatning hverken for de Forbedringer, som de har nedlagt i Jorden, eller for de Bygninger, de har opført paa den. Der findes adskillige Eksempler paa, at en Fæster har været nødsaget til at rive sine Bygninger ned, fordi Jordejeren overhovedet ikke har villet have dem staaende. I andre Tilfælde har Fæsteren maattet afstaa Bygningerne til Jordejeren for en meget ringe Betaling.

Oprindelig har man ment, at det hovedsagelig var paa Bornholm og Samsø, at disse Fæsteforhold findes, og det er da ogsaa væsentligst de bornholmske Rigsdagsmænd, der gennem Aarene her i Folketinget — ved enkelte Lejligheder ogsaa i det andet Ting — har rejst Spørgsmaalet om en anden Ordning af dette Fæsteforhold. Det er imidlertid ikke lykkedes at komme til noget Resultat, vel fordi man ikke i den øvrige Del af Landet har haft den tilstrækkelige Forstaaelse af, hvor uheldigt det paagældende Forhold var. Nu viser imidlertid den Statistik, der er skaffet til Veje af Landbrugsministeriet, at der i den øvrige Del af Landet er mange flere saadanne Fæstere som dem, her er Tale om, end der er paa Bornholm. Den foregaaende Taler (Lillelund), der talte paa Venstres Vegne, nævnede, at der var et Par Hundrede af disse Fæstere paa Bornholm, men jeg er tilbøjelig til at tro, at der er flere end 200. Da der imidlertid i den øvrige Del af Landet er mange flere — i alt er der i hele Landet efter den Opgørelse, der foreligger, 1,170 saadanne Fæstesteder — er det jo rimeligt, at Lovforslaget omfatter ikke blot Bornholm og Samsø, men ogsaa den øvrige Del af Landet, og jeg maa antage, at det nu er muligt at naa til et Resultat.

Paa min Foranledning beskæftigede Fæstekommissionen af 1910 sig med det omhandlede Fæsteforhold, og et Flertal af dets Medlemmer udtalte sig for Afløs-

ning af dette Fæste og pointerede meget skarpt i Betænkningen, at det maatte anses for at være det uheldigste af alle Arter af Fæste. Efter at Fæstekommissionen saaledes havde udtalt sig, blev der af mig og min Kollega fra Bornholm (Kofoed) i Rigsdagssamlingen 1913—14 indbragt et Lovforslag her i Tinget for at faa dette Fæsteforhold afløst. Titelen var „Forslag til Lov om Afløsning af Superficiærfæste paa Bornholm“, og Lovforslaget omhandlede kun Bornholm, fordi vi troede, at det kun var muligt at faa det gennemført paa den Maade. Det om vort Lovforslag her i Tinget nedsatte Udvalg naaede imidlertid ikke at tilendebringe Behandlingen af det. Det afgav den 15. Juni 1914 en Beretning, og et Flertal af Udvalget udarbejdede et helt nyt Lovforslag, hvis Titel var „Forslag til Lov om Ordning af superficiære Lejeforhold“. Udvalget kom altsaa til det Resultat, at det var bedst at lade Lovforslaget gælde hele Landet. Senere fremsattes der af Landbrugsministeren „Forslag til Lov om Brug af Huse paa Landet“, og vi troede, at det var muligt paa dette Lovforslag at faa de superficiære Lejeforhold eller Fæsteforhold ordnede. Der viste sig imidlertid i det Udvalg, der behandlede dette Lovforslag, Uenighed herom. Derimod enedes Udvalget om at henstille til Landbrugsministeren at fremsætte Lovforslag om dette specielle Fæsteforholds Ordning. Det er dette, den højtærede Landbrugsminister nu har gjort, og det foreliggende Lovforslag er væsentlig i Overensstemmelse med det, der blev udarbejdet af Flertallet i Udvalget angaaende Lovforslaget om Brug af Huse paa Landet. Jeg takker den højtærede Minister, fordi han har fremsat Lovforslaget, og jeg haaber, det nu maa lykkes i Løbet af kort Tid at faa det vedtaget, ikke blot i dette, men ogsaa i det andet Ting, saa at en endelig Ordning kan blive tilvejebragt.

Det foreliggende Lovforslag gaar ud paa at gøre det muligt for Fæsteren at blive paa Fæstejorden. Hovedbestemmelserne findes i §§ 1 og 4. I § 1 bestemmes det, at naar et Stykke Jord er bortfæstet paa et bestemt Aaremaal, dog ikke mindre end 25 Aar, og Brugeren af Jorden ejer Bygninger, som han ikke er forpligtet til at afstaa til Jordejeren i kontraktmæssig Stand, kan han ved Henvendelse til Myndighederne faa Brugsforholdet fortsat i et lige saa langt Aaremaal, som Fæstet hidtil har været gældende for, mod at svare en aarlig Rente af 4 pCt.